

Konya Otomotiv Sektörü Bilgi Notu

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi – Ocak 2015

1.Organize Sanayi Bölgesi İstikamet Caddesi 42300 Selçuklu/KONYA

Tel:+90.332.2510670 Fax:+90.332.2514499

Web: www.konyacluster.com E-mail: cluster@konyacluster.com

Giriş

Dünya ekonomilerinde gözlenen küreselleşme olgusu ile yerel ekonomiler artık global pazarlarla iç içe bir duruma gelmiştir. Konya sanayisinde uzun yıllardır süregelen tarıma dayalı sanayileşmenin etkisi yakın dönemde azalmıştır. Yerini makine ve parçaları imalatı, otomotiv yedek parça imalatı, plastik sektörü, demir-çelik sektörü almış ve bu alanlarda dünya ile rekabet edebilecek bir konum almıştır.

Otomotiv sanayi sektörü tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye’de ve Konya’da da lokomotif sektör konumundadır. Otomotiv sektörü başta; Petro kimya, demir çelik, lastik, tekstil, cam, elektrik elektronik, makine, akaryakıt, sigortacılık bankacılık gibi birçok sektörle ilişki içerisinde.

Ana üreticilerin teknik ve ekonomik desteği ile kurulan ve gelişen yan sanayi bugün kendi alanında önemli bir potansiyel göstermektedir. Yan sanayide AB firmalarının ağırlığı daha da fazladır. Yan sanayide lisans ve ortak yatırım kurmak suretiyle faaliyet gösteren yabancı firmalar bulunmaktadır.

Bu süreçte yerel ekonomiler fiziki, sosyal, ekonomik yapılarını güçlendirmek yönünde etkilenmişlerdir. Gelişen ekonomik sistemin getirdiği rekabetçilik ortamının da etkisi ile yerel ekonomiler strateji ve politikalarında değişikliğe gitmiş, ar-ge ve inovasyona ağırlık vermeye başlamıştır. Bu çerçevede firmalar ar-ge tesisleri kurmaya, profesyonel danışmanlık hizmetleri satın almaya, iş birlikleri oluşturmaya başlamışlardır. Bunun sonucunda sektörün ana sanayiye ürün verme oranları artmış, savunma sanayi, havacılık sanayi, donanma sanayi gibi kritik alanlara ürün vermeye başlamıştır.

Konya sanayi; otomotiv sanayi sektöründe,1’i ana sanayi üreticisi, 400’ü otomotiv yan sanayi üreticisi 1000 civarındaki hizmet sağlayıcısı olan yaklaşık 1400 firma ile Türkiye genelinde güçlü bir konuma sahiptir. Konya otomotiv sektöründe 10.000 kişinin üzerinde bir istihdam sağlandığı görülmektedir. Konya otomotiv sanayi; rekabetçi maliyetlerle esnek üretim yapabilme, ihracat deneyimi, yetişmiş insan gücü, esnek çalışma sistemleri gibi etkenlerin öne çıktığı bir sektördür.

Konya Sanayi Odası bünyesinde yürütülen Bölgesel İnovasyon Merkezi, Made in Konya Projesi, Ekonomi Bakanlığı destekli UR-GE(Uluslararası Rekabetçiliğin

Geliştirilmesinin Desteklenmesi Tebliği) projeleri gibi önemli ve katma değeri yüksek projeler otomotiv yan sanayi firmalarına bu süreçte destek olmaktadır.

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi Konya otomotiv yan sanayinin gelişim sürecinde önemli bir yerdedir. Üyelerine kalite eğitimleri, sektöre yönelik toplantılar, yabancı heyetlerle ilişkiler, ikili görüşmeler gibi imkanlar sağlamaktadır. Özellikle her iki yılda bir yıl yapılan Uluslar arası Otomotiv Sektörünün Geleceği ve Çözümü İçin Kümelenme(OSEG) konferansları Konya için önemli bir çalışmadır.

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi Türk Motor Platformu, OSEG gibi uluslar arası programlarda önemli bir rol üstlenmiş, taşıt araçları sektöründe söz sahibi bir kuruluş olmuştur. Bununla birlikte Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi Almanya, Avusturya, İspanya gibi önemli bölgelerdeki kümeler ile de işbirliği içerisinde.

1.1. Konya Otomotiv Ana Sanayi

Konya’da otomotiv ana sanayi’nde faaliyette bulunan Türk Motor Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (TÜMOSAN) fabrikası bulunmaktadır. 1975 yılında motor tahrik ve aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla Kamu İktisadi Teşebbüsü olarak kurulmuş, faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye’nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan TÜMOSAN 2004 yılında özelleştirilmiş ve Albayrak Grubu bünyesine katılmıştır. Aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında TÜRK TRAKTÖR ve OTOYOL için de uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir

TÜMOSAN, dizel motor ve traktör üretimi yapmaktadır. TÜMOSAN tarafından üretilen dizel motorlar, Türkiye ve yurt dışındaki müşterileri tarafından traktör, jeneratör, otomotiv, temizlik ekipmanları ve deniz araçları üretiminde kullanılmaktadır.

Firma; 1.600.000 m² alan üzerine kurulmuş olan 93.000 m² kapalı alan içerisinde faaliyet göstermektedir. TÜMOSAN, 75.000 adet dizel motor ve 45.000 adet traktör üretim kapasitesine sahiptir. 10 farklı dizel motor ve 22 ana model altında traktör üretimi gerçekleştirmektedir. İstanbul Sanayi Odası tarafından belirlenen Türkiye’nin en büyük 500 sanayi kuruluşu 2012 listesinde ise 287. sıradadır.

Fabrika, bünyesinde bulundurduğu mühendislik organizasyonu aracılığı ile üretilen motor ve traktörlere ilişkin modernizasyon ve geliştirme çalışmalarını yapmaktadır. Araştırma ve geliştirme çalışmaları, İstanbul merkezli olarak sürdürülmektedir.

TÜMOSAN için üretim yapan yan sanayi firmaları Türkiye’de Konya, Bursa, Ankara, İzmir, Balıkesir ve Kayseri’de ve yurtdışında üretim yapan firmalar ise Almanya, İtalya, Belçika, Danimarka, İran ve Hindistan’da bulunmaktadır.

Firma ayrıca milli tankımız Altay’a motor üretecektir. Savunma Sanayii İcra Komitesi, teklif değerlendirmelerini tamamlayarak proje için TÜMOSAN ile sözleşme aşamasına gelmiştir.

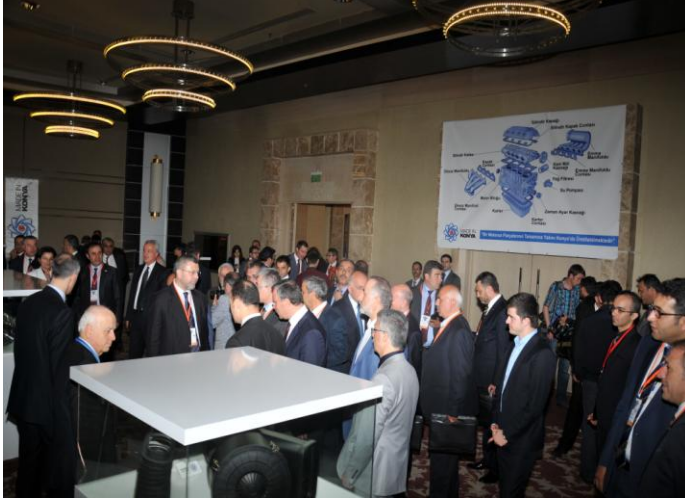
1.2. Konya Otomotiv Yan Sanayi

Konya otomotiv yan sanayi güçlü yapısı ile gün geçtikçe kapasitesini ve kabiliyetlerini artırmaktadır. Gelineen noktada Konya otomotiv yan sanayi dünyanın birçok bölgesine ihracat yapmaktadır. Konya; savunma sanayi, havacılık sanayi, raylı sistemler sanayi, otomotiv sanayi, tarım makineleri sanayi gibi birçok sektöre ürün vermektedir.

Konya otomotiv yan sanayi sektöründe Konya Sanayi Odası kayıtlarına göre 400 civarında üretici firma mevcuttur. Bu firmaların üretmiş olduğu ürünlerden bazıları şöyledir:

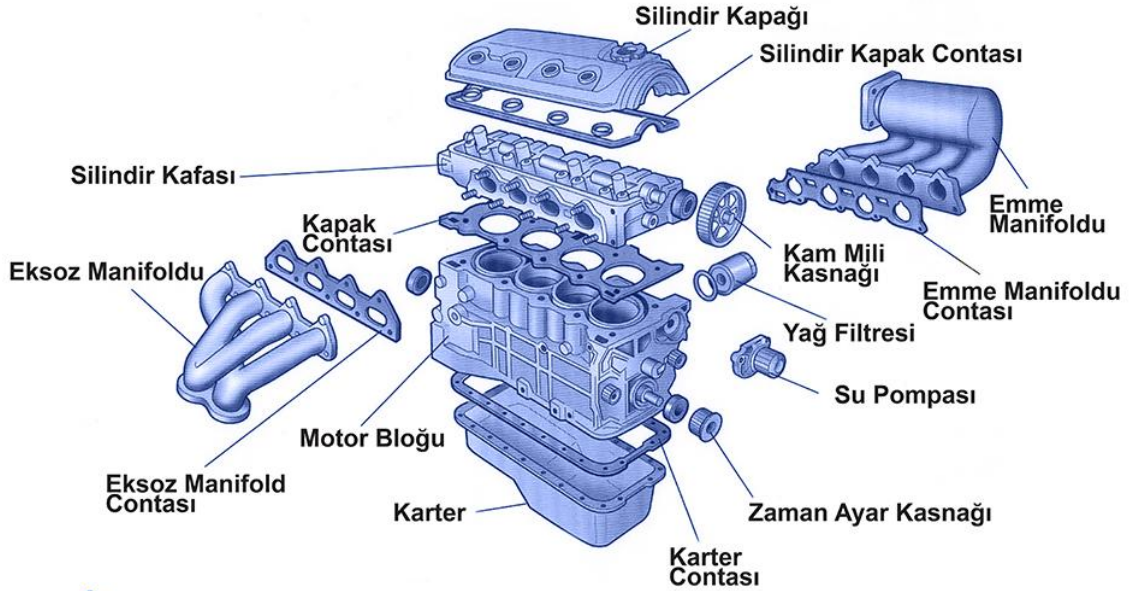
• Motor gömlekleri	• Aks
• Piston	• Dingil
• Conta	• Balata
• Motor Subap	• Bijon
• Subap gaydı ve Subap bagası	• Manifold
• Dişli	• Krank
• Rot ve rotiller	• Jant
• Porya	• Ayna mahruti
• Hidrolik pompa	• Fren ekipmanları
• Süspansiyon parçaları	• Emniyet aksamaları
• Hidrolik ve pnömatik sistemler	• Oto cam, koltuk
• Döküm ve dövme parçalar	• Radyatör
• Segman	• Araç üstü ekipmanlar
• Elektrik ekipmanları ve aydınlatma sistemleri	• Filtreler
• Endüstriyel yağlar	• Otomotiv saç parçaları
• Kauçuk ve lastik parçalar	• Plastik kaporta parçaları
• Karter	• Silindir kapağı

14-15 Mayıs 2014 yılında üçüncüsü düzenlenen “OSEG-Otomotiv Sektörünün Geleceği ve Çözümü İçin Kümeler” konulu uluslararası konferansında “Yerli Motor” temasıyla,

Türkiye’nin Motor Hikâyesi, Otomotiv Kümelerinin Motor Teknolojilerine Etkileri, Yerli Motor Süreci, Motorun Geleceği oturumları düzenlenmiştir. Söz konusu konferansta Türkiye’nin motor üretim kapasitesi tartışıldığı gibi Konya’nın motor üretim kabiliyeti de gerçekleştirilen motor sergisi ile Türk kamuoyuna sunulmuştur. Yandaki resimde de görüldüğü sergiye yoğun bir ilgi olmuştur.

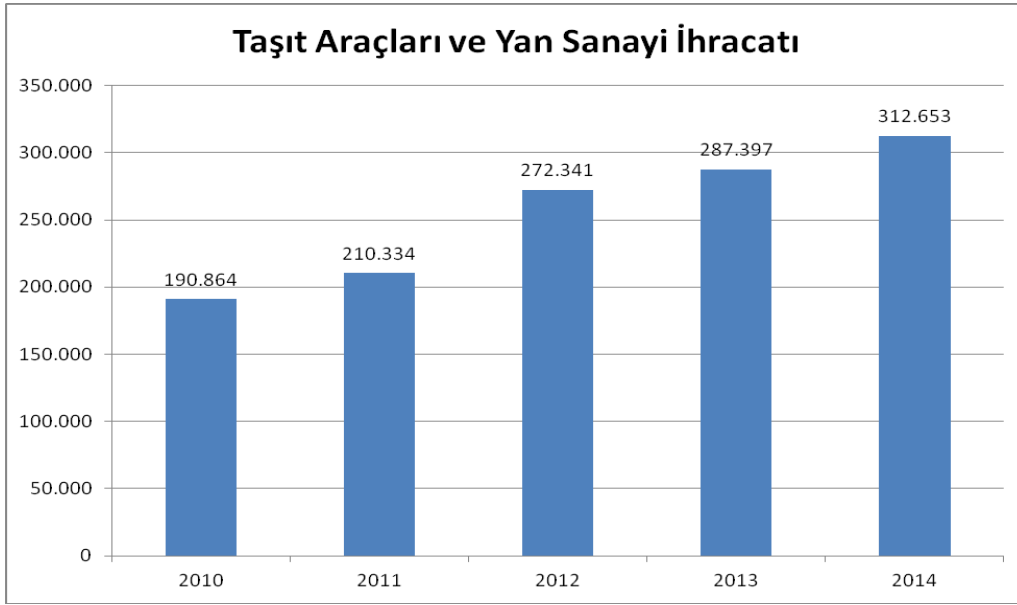
OSEG 2014 için hazırlanan motor üretilebilirliği çalışmasına dayanarak hazırlanan aşağıdaki şekil bölgenin bu konudaki kabiliyetini gösteren önemli bir göstergedir.

MADE IN
KONYA

“Bir Motor’un parçaları %80 oranında Konya’da üretilebilmektedir”

Tablo1- Konya Taşıt Araçları ve Yan Sanayi Sektörü İhracatı (1000 \$)

Kaynak: TİM

Otomotiv yan sanayi Konya ihracatında lokomotif sektördür. 2009 yılından itibaren artışa geçen sektör 2012 yılında 215 milyon dolar ile en fazla ihracat yapılan sektör olmuştur. Sektörde 2014 yılında 312 milyon \$ lık ihracat rakamlarına ulaşılmıştır. Sektörün istikrarlı ilerleyişinde Konya Sanayi Odası ve Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesinin kalite ve ihracat temelli projelerinin büyük etkisi olduğu görülmektedir.

Konya ilinin ihracatının yoğunlaştığı ülkeleri; Irak, İran, Libya, Mısır, Suudi Arabistan gibi Ortadoğu ülkeleri, İtalya, Almanya, Bulgaristan, İspanya, Fransa ve İngiltere gibi Avrupa Birliği ülkeleri, Güney Amerika Ülkeleri Rusya Federasyonu ve ABD olarak belirtmek mümkündür.

1.2.2 Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi

Konya Kümelenme Merkezi

Konya’da kümelenme faaliyetleri 2006-2007 yılında Konya Sanayi Bölgesinde Kümelenme Potansiyelinin belirlenmesi çalışmaları ile başlamıştır. Bölgede faaliyet gösteren 1400 firma üzerine yapılan anket çalışması sonucunda 12 Sanayi alanında kümelenme potansiyeli belirlenmiştir. Bölgede ürettiği katma değer ve ihracat niteliği dikkate alındığında Otomotiv Yan Sanayi sektörünün öne çıktığı görülmüştür. Çalışmalarına kurumsal bir alanda devam etmek için 2008 yılı Haziran ayında Konya Kümelenme Derneği kurulmuştur.

Misyon, Vizyon

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi’nin vizyonu; firmaların kurumsallaşmasını tamamladığı, inovasyon ve AR-GE’ de öncü, Ana Sanayi / OEM’lerle çalışma oranı yüksek seviyelere ulaşmış ve projeler üreten bir küme olmaktır.

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi Stratejisi; After market pazarını göz ardı etmeden OEM/Ana Sanayi için öncü ve yenilikçi bir tedarikçi olmaktır.

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesinin temel çalışma konuları şöyledir;

- 1- Konya Otomotiv Parça ve Aksamı İş Kümesinin geliştirilmesi,
- 2- İnovasyonun başlatılmasının teşvik edilmesi,
- 3- AR-GE’nin başlatılmasının teşvik edilmesi,
- 4- Kalite güvence standartlarına ulaşmak,
- 5- Maliyet etkinliğini sağlamak,
- 6- Tedarik zinciri üretkenliği,
- 7- Savunma Sanayi ve Raylı Sistemler Sektörlerinin çalışma oranını artırmak

Faaliyet

Konya Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi üyelerini yukarıda yer alan hedeflere ulaştırmak için; Konferanslar, seminerler, toplantılar, fuar organizasyonları, fuarlara katılım, ortak pazar araştırmaları, eğitimler, teknik inceleme gezileri, işbirliği anlaşmaları, pr çalışmaları gibi birçok alanda faaliyetler düzenlemektedir. Küme ayda bir kez üye toplantılarını yapmaya da devam etmektedir.

Küme Firmalarının Durumu

Hâlihazırda 74 firma Otomotiv Yan Sanayi İş Kümesi üyesi, Konya da yer alan ve otomotiv sektöründe faaliyet gösteren firmalar potansiyel üyedir.74 firmada yaklaşık 2500 kişi istihdam edilmektedir.

Kümelenmenin Kazandırdıkları

2009 yılından itibaren Konya Otomotiv Yan Sanayi sektöründe ihracatına sürekli artırmıştır. Ayrıca 2012 yılında Konya ihracatında birinci sektör olmuştur.

OEM 'ler ile işbirliklerinin geliştirilmesi yönünde organizasyonlar gerçekleştirilmiştir.

TAYSAD Üyesi 2 den 7 ya çıkmıştır.

ISO 16949 Belgeli Firma sayısı 1 den 13' e çıkmıştır.

Otomotiv Sektör Analizleri yapılmıştır,

Sektör raporları hazırlanmıştır

Türkiye deki En İyi 14 Proje içerisinde yer almıştır (Sabancı Üniversitesi, Dünya gazetesi, Frederick Neauman Vakfı)

Dünya Odalar Birliği En İyi Ağ Oluşturma Projesi Finalisti olmuştur

Küme Mükemmeliyet Ödülü almıştır. (Bronz Label)

Hedefler

Konya Otomotiv Yan Sanayinde After Market ağırlıklı bir bölgedir. Küme vizyonu olarak Ana Sanayiler ile çalışma oranının artırılması hedeflenmiştir.

TS 16949 Belgeli firma sayısının artırılması hedeflenmektedir.

Bölgeye ulusal ve uluslar arası çapta bir Tier 1 firmasının yatırım yapmasını sağlamak.

Bölgenin yan sanayisinde test merkezi haline gelmesini sağlamak

Küme firmalarının bir araya gelerek ortak ürünlerde üretim yapmasını sağlamak.

Küme üyesi firmaların Raylı Sistemlere üretim yapabilmesine katkı sağlamak.

Küme üyesi firmaların savunma sanayine yönelik üretimlerini artırmak.

Otomotiv Yan Sanayisinde Ur-Ge projelerini daha etkin bir şekilde yürütmek.

1.2.3.Küreselleşmenin Konya Otomotiv Yan Sanayi Üzerinde Etkileri

Hızla küreselleşen otomotiv sektöründe yan sanayi firmalarının sorumluluğu giderek artmaktadır. Nitekim araç üreticileri, kendilerine parça tedarik eden yan sanayi firmalarının, küresel esasta ve öncekinden daha fazla, geliştirme ve imalat sorumluluğu almasını beklemektedir. Tedarikçi firmalar artık proje ve ürün geliştirme aşamalarından ürünün ticari hale getirilmesine kadar olan tüm evreleri üstlenmekte ve komponent yerine sistem bazında

çalışmasını beklemektedir. Tüm dünyada bu şekilde bir değişime giren süreç, Konya yan sanayisi içinde paralel olarak gelişmiştir.

Konya otomotiv yan sanayisinin küreselleşme karşısında gözlenen tutumu ve beklenen bazı değişimler şöyledir;

- Yan sanayi firmaları, ana sanayicilere paralel olarak teknolojiye, insan kaynaklarına, bilgiye ve kalite eğitime daha fazla yatırım yapacak ve tasarım, projelendirme, geliştirme yükümlülükleri alacaklardır. Bu ana ve yan sanayiler arasında daha uzun vadeli ve daha güvenilir bir işbirliği ve yatırım ortamı yaratacaktır.
- Yan sanayii firmaları arasında güç birliği amacı ile şirket işbirliklileri, kümelenmeler veya farklı oluşumlar artacaktır.
- Firmalar, küresel rekabetin şartlarına uyum sağlamak durumunda kalacaktır. Kalite, standartlara uyumun ötesinde dinamik bir kavram olarak ortaya çıkmakta ve kapsamlı ve sürekli gelişmeyi öngörmektedir. Yalnız ürünün değil, yönetim ve çalışanların da kaliteli olması gerekmektedir.
- Firmalar, yeniliklerin izlenmesi rekabette avantaj sağlayacak iyileştirmeler için Ar-Ge, motor, süspansiyon, fren ve aydınlatma sistemleri gibi sistem bileşenlerini elektronik olarak kumanda etmek üzere yüksek teknoloji ve yazılım yatırımlarına önem vermek zorunda kalacaklardır.
- Firmalar arası işbirliği ve satın alma arayışları sürececek, firmalar bünyelerini küresel ve coğrafi olarak organize edeceklerdir. Tedarikçi sayısı azalacaktır. Ana sanayi ve tedarikçi firmaların, aralarında kuracakları ileri derecede bilgisayar ağı ile her konuda beraber organize olmaları beklenmektedir.

1.2.4 Konya Otomotiv Yan Sanayisinin Güçlü- Zayıf Yönleri ile Bekleyen Fırsatları- Tehditleri

KONYA OTOMOTİV YAN SANAYİ GZFT ANALİZİ	
<u>GÜÇLÜ YÖNLER</u>	<u>ZAYIF YÖNLER</u>
• Konya esnek üretim yeteneğine sahip değişen teknolojiye uyum sağlaması, • Birçok parçayı üretebilme kapasitesine sahip olması, parça çeşitliliğinin çok olması, • Düzenli ve sürekli gelişen altyapısı gelişmiş organize sanayilerine sahip olması, • Küreselleşen ekonomi düzenine uyum sağlayan firmaların sayısının fazla olması, • Yaşam şartlarının ucuz olması, • Şehir merkezinin düzenli olması, arazilerin düz ve geniş olması, • Merkezi bir alanda yer alan coğrafi konuma sahip olması, • Genç ve kalifiye insan gücü potansiyelinin olması, • Avrupa ülkelerine göre nispeten ucuz işgücü maliyetlerinin olması, • Kalite yönetim sistemlerinin uygulanmasının artması, • İhracatın istikrarlı bir şekilde yükselmesi,	• Şehrin limanlara uzak olması, • Ana sanayi firmalarına olan uzaklık, • Bağımlı olduğu ana sanayi müşterilerinin fiyat politikaları nedeniyle yan sanayilerin Ar-Ge çalışmalarına ve teknolojik yatırımlara yeterli kaynak aktaramaması, • Seri üretimin çok olması nedeniyle savunma sanayi gibi sektörlerin adetli ürün taleplerine cevap verilememekte, • Firmalar arası iletişim, tanıtım ve eğitim gibi konularda işbirliğinden doğabilecek potansiyelden faydalanma konusundaki eksiklikler

Krizlerden asgari düzeyde etkilenmesi,	
<u>FIRSATLAR</u> - Gelişmeye uygun üretim tesislerinin olması, - Yüksek ihracat potansiyeli, - İç pazarın genişliği ve pazardaki güçlü konumu, - Gelişen teknolojilere uyum sağlama becerisi ile dünya otomotiv yan sanayine entegre olma kabiliyetinin yüksek olması, - Mevcut halde bulunan dört üniversite ile ayrıcalıklı bir şehir olmasının yanında, Üniversite sanayi işbirliğinin güçlü olması, - Marmara bölgesi gibi otomotiv ana ve yan sanayinin güçlü olduğu bölgelerde maliyetlerin giderek yükselmesi, - Genç nüfus oranının yüksek olması - Savunma sanayi gibi önemli ve kritik sektörlerde üretim yapan firma sayısının artması, - Ar-Ge yatırımlarına ve inovasyona verilen desteklerin, teşviklerin olması, - Teknokent'in sanayici ile işbirliği içinde çalışması - Bölgesel İnovasyon Merkezi Projesi, Bilim	<u>TEHDİTLER</u> - Uzakdoğu'dan gelen ucuz ürünler, - Ülke genelinde maliyetlerin artması durumu, - Konya ve civarındaki ana sanayi firmasının yetersiz olması, - Kalifiye eleman ihtiyacının giderek artması, genç nüfusun sanayi sektöründe çalışma arzusunun olmaması, - Devletin sektöre yönelik kalıcı ve uzun vadeli politikalarının olmaması - Avrupa ekonomisinin ve ana sanayi üreticilerinin küresel ekonomik krizlerden etkilenmesi, - Belgelendirme giderlerinin yüksek olması, - Makine, servis ve hammaddede dışa bağımlılığın olması,

Merkezi Projesi gibi yakın zamanda tamamlanacak önemli projelerin çalışmalarının devam etmesi, • Büyüyen ve altyapısı güçlü Organize Sanayi Bölgesinin varlığı, • Kaliteli üretim konusunda firmaların istekli olmaları ve bu yönde çalışmalar yapmaları	
---	--

ISO/TS 16949 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası Bulunan Firmalar

1. Aydınlar yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
2. Aydınşan Fren Cırcırları Oto Yedek Parça Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.
3. Filkar Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
4. Geçgel Makina San. Tic. Ltd. Şti.
5. Genmot Genel Motor Standart Grank Şaft Endüstri San.ve Tic.Ltd.Şti.
6. Kağan Döküm ve Model Sanayi ve Ticaret A.Ş.
7. Koneks Piston Gömlek İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
8. Mahle Mopisan Konya Yedek Parça Sanayi ve Ticaret A.Ş.
9. Mesa Makine Döküm Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
10. Platin Balans Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.
11. Supar Subap Motor Subapları Gaydrları ve Bagaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
12. Yenmak Piston,Segman,Motor Gömlekleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.
13. Yıldız Pul Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Avrupa Otomotiv Üreticileri Birliği(ACEA)
Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Raporları
Ekonomi Bakanlığı Raporları
Konya Sanayi Odası
Konya Ticaret Odası
Otomotiv Distribütörleri Derneği
Otomotiv Sanayii Derneği
Taşıt Araçları Yan Sanayicileri Derneği
TUIK
Türkiye İhracatçılar Meclisi
Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği
Uluslararası Motorlu Araç Üreticileri Birliği(OICA)